

FRAKNÓI GYALOGTÚRA

„Jövőknek ígérete múltunk igaz ismeretében van”

(Gombocz Endre - Sopron, 1882-1945)

Baráti körünk minden évben ősi Sopron vármegyei hagyományt elevenít fel a program megszervezésével: emlékezteti a résztvevőket arra a zarándoklatra, amikor is az itt élők tavasszal felkerekedtek és felkeresték az 1670-ben épült Szent Rozáliának szentelt kápolnát, és kérték a Szent közbenjárását a ragályos betegségek elkerüléséért. Később, miután 1847. augusztus 20-án átadták a Bécsújhely-Sopron vasútvonalat, a zarándokok vonatra szállva, a hegy lábánál fekvő Savanyúkút állomásról már vasúton tették meg a visszautat. A zarándoklat történetében újabb állomást jelentett a XX. században meghonosodó Madarak és Fák Napja, hiszen ettől kezdve fokozatosan összekapcsolódik ez a két esemény. Csipkerózsika álomból ébredve, a határok kinyílásával (az Európai Unióhoz való csatlakozástól kezdődően) a Perkovázt-Ház Baráti Köre felélesztette ezt a programot. A 2004 óta szervezett gyalogtúrán az elmúlt időszakban évente már közel ötszáz túrázó vett részt. Gyalogtúránkat évek óta Fraknóról indulva, vagyis a régi hagyományhoz képest fordított irányban tesszük meg, ugyanis szülőföldünk osztrák oldalán élő barátaink is egyre nagyobb létszámban csatlakoznak hozzánk.

SZENT ROZÁLIA a katolikus barokk népéletnek egyik legjellegzetesebb alakja, az egykorú járványos betegségek kiemelkedő hazai védőszentje.

Szicíliában, grófi családba született 1130-ban. A fejedelmi udvarban nevelkedett, kényelem és pompa közt. Azonban mindezt otthagyta, ő az önmegtágadást, a magányt választotta. Lába előtt terült el ekkor Palermo, a gazdag város, minden pompájával, csábításával. Körülötte csodálatos vidék pompázott töménytelen szépségével. Rozália azonban a legkeményebb önmegtágadást és a szüntelen imát választotta. Halála is ima közben érte 1166-ban, jobbában feszületét szorongatva. Csaknem ötszáz év múlva, 1614-ben ott találták meg barlangja padlóján fekvve, a palermói pestisjárvány idején, egy csodálatos útmutatás nyomán. Járványos betegségek ellen azóta is sokan érezték hathatós közbenjárását. Palermo védőszentje lett 1927-ben, XI. Piusz pápa rendeletére.

Példája: az ima és önmegtágadás teszi az embert Jézushoz hasonlóvá!

A MADARAK ÉS FÁK NAPJÁNAK célja, hogy különböző megemlékezésekkel, rendezvényekkel a társadalom, különösen az ifjúság természetvédelem iránti elkötelezettségét kialakítsa, elmélyítse. Időpontja a hatályos természetvédelmi törvény szerint minden év május 10-e. A hagyomány immáron több mint száz éves. 1894-ben az USA-beli Pennsylvaniából indult, a madarak megóvását állítva középpontba. 1902. március 19-én már Párizsban az európai államok képviselői a mezőgazdaságban hasznos madarak védelme érdekében egyezményt írtak alá, mely után hazánkban Hermann Ottó barátja, Chernel István ornitológus még ebben az évben megszervezte az első madarak és fák napját.

Ezután vált a magyarországi nevelés részévé a hazai természetvédelem: az Országos Állatvédő Egyesület 1905/1906. évi Gyermekek Naptárában felhívást intézett a tanulóifjúsághoz ifjúsági állatvédő egyesületek alapítására. Természetvédő és erkölcsnemesítő célkitűzéseik támogatásáért Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez fordultak, aminek eredményeként az 1906- évi I. törvénycikk az említett európai egyezményt Magyarországon törvényi szintre emelte. Az esemény az Apponyi Albert által 26.120/1906 számon kiadott rendelettel került iskolai keretek közé, melynek értelmében az elemei népiskolákban minden év májusában vagy júniusában kellett “természetvédő” és “erkölcsnemesítő” szellemben méltatni a Madarak és Fák Napját. Az első világháború és az azt követő évtized alatt veszített jelentőségéből “ez a szép, a lelkiület finomítására, annyira alkalmas, poétikus intézmény”. Klebelsberg Kunó azonban Apponyi Albert iránt tanúsított tiszteletével indokolja a szokás felújítását. 1931-es rendeletéből kiderül, hogy az intézmény az amerikai Madarak napja (Birds day) és a Fák napja (Arbor day) alapján született meg.

Klebelsberg meggyőződése szerint a hagyomány újraélesztésével “a fa és bokor szeretete elterjed a nép között, mert annak megóvásával és ápolásával együtt önként föltámad és gyökeret ver a nép szívében, értelmében egyaránt a hasznos madarak védelme is”.

A második világháború alatt, majd az azt követő időszakban egészen 1990-ig, ha feledésbe nem is merült, de kisebb jelentőséggel bírt a Madarak és Fák napja. Az 1996. évi - a természet védelméről szóló - LIII. törvény újra megtartandó eseménnyé emelte a szóban forgó eseményt: "Minden év május 10-e a Madarak és Fák Napja. E nap megemlékezéseinek, rendezvényeinek a lakosság - különösen az ifjúság - a természet védelme iránti elkötelezettségét kell szolgálnia."